

Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series. : Economic Science., 4, 21-25.
Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2013_4_5 [in Ukrainian].

Volodymyr Gamaliy, Professor, Doctor of Physical and Mathematical Sciences

Kirovohrad National Technical University, Kropivnitskiy, Ukraine

Oleksandr Koshik, Research Scientist, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

"Institute of Economics and Forecasting" of NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Nina Leginkova, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Kirovohrad Flight Academy of the National Aviation University, Kropivnitskiy, Ukraine

Analysis of the Role of Industrial Parks in the Structural Modernization of the Economy

The article is analyzed the international experience of creation of industrial parks and its role in the development and modernization of the industry. Grounded conclusion that in Ukraine there is an urgent need to study and implementation of the experience, because the country there have been extremely negative processes of de-industrialization. It actually loses the status of an industrial-agrarian country and becomes agrarian country.

The implementation of such a negative scenario will create a modern productive economy, so it is need reindustrialization of the new technological basis. And industrial parks can play in this process extremely important role. But in Ukraine still missing the necessary conditions for their development, many who deny the need to create them. In particular, denied the need for a system of benefits for them, including tax, although they are both in developed countries and in developing countries.

It is shown that Ukraine has very favorable conditions for the establishment of industrial parks using infrastructure companies that ceased operations as a result of de-industrialization of the country. Mostly it is preserved, especially in large cities. This is an advantage compared to most other countries, where it should be created virtually from scratch.

industrial parks, infrastructure of industrial parks, investments, favorable conditions of industrial parks

Одержано (Received) 20.11.20

Прорецензовано (Reviewed) 25.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016

УДК 338.012

М.І. Ібатулін, доц., канд. екон. наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

Проблеми формування конкурентоспроможності вітчизняної продукції свинарства на зовнішньому ринку

У статті розглядаються напрями підвищення рівня конкурентоспроможності на зовнішньому ринку продукції свинарства. Проведено оцінку конкурентоспроможності м'яса свиней, яловичини та птиці на основі індексів відносних торговельних переваг, відносної конкурентоспроможності м'яса свиней в інших країнах світу. Розглянуто методи та механізми державного стимулювання експорту продукції свинарства

свинарство, ціна, зовнішні ринки, конкуренція, імпорт

М.И. Ибатуллин, доц., канд. экон. наук

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, г. Киев, Украина

Проблемы формирования конкурентоспособности отечественной продукции свиноводства на внешнем рынке

В статье рассматриваются направления повышения конкурентоспособности на внешнем рынке продукции свиноводства. Проведена оценка конкурентоспособности мяса свиней, говядины и птицы на основе индексов относительных торговых преимуществ, относительной конкурентоспособности мяса свиней в других странах мира. Рассмотрены методы и механизмы государственного стимулирования экспорта продукции свиноводства.

свиноводство, цена, внешние рынки, конкуренция, импорт

© М.І. Ібатулін, 2016

Постановка проблеми. Ринок продукції свинарства є сферою прояву економічних відносин між товаровиробниками та споживачами свинини та продуктів її переробки, а також узгодження їхніх економічних інтересів. Основа цих відносин, з одного боку, – це пропозиція м'ясної сировини та продуктів її переробки, а з другого – попит на них. Господарські зв'язки, які виникають у результаті їх взаємодії та встановлення між ними відносної рівноваги, що здійснюються у сфері виробництва, обміну, розподілу та споживання м'яса свинини та продуктів його переробки, утворюють економічний механізм ринку продукції свинарства.

У нинішніх умовах ринок продукції свинарства розвивається під впливом певних взаємопов'язаних факторів: платоспроможного попиту населення, значна частина якого має доходи нижче прожиткового мінімуму; високої частки імпортової продукції свинарства, що істотно обмежує ринкові можливості вітчизняних товаровиробників; низького рівня бюджетної підтримки галузі; відсутності стратегії захисту внутрішнього ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам, пов'язаним з розвитком свинарства, його роллю на світовому агропродовольчому ринку, реалізацією євроінтеграційних перспектив, формуванням послідовної та цілеспрямованої політики аграрних реформ, присвячені наукові праці багатьох вчених-економістів. Найбільш відомими є роботи В. І. Власова, П. І. Гайдуцького, В. І. Губенка, Т. О. Зінчук, С. М. Кваші, Л. І. Михайлової, Т. О. Осташко, Б. К. Супіханова та ін. Зокрема, В. І. Власов в своїх дослідженнях зосереджував увагу проблемі захисту внутрішнього ринку сільськогосподарської продукції в умовах глобалізації економічних відносин [3]. Оцінці конкурентоспроможності вітчизняної продукції аграрного сектора на зовнішньому ринку приділяв увагу В. І. Губенко [6]. Суттєвий внесок щодо оцінки кон'юнктури ринку агропродовольчої продукції внесла Л. І. Михайлова [7]. Проте, в попередніх дослідженнях не відображено вплив останніх змін на зовнішньому ринку продукції свинарства.

Постановка завдання. Метою дослідження є оцінка конкурентоспроможності вітчизняної продукції свинарства на зовнішньому ринку та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення її рівня з використанням методів державної підтримки.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на загальносвітові тенденції щодо зниження рівня закупівельних цін, в Україні через значне зниження гривні по відношенню до провідних валют світу рівень закупівельних цін становить менше ніж 1 євро/кг живої ваги, що значно нижче порівняно з іншими країнами. Дана обставина створює сприятливі умови для нарощення обсягів виробництва та експорту продукції свинарства вітчизняними товаровиробниками [8]. Проте, з моменту вступу в СОТ діє основна тарифна квота в розмірі 20 тис. т у рік та додаткова тарифна квота – 20 тис. т.

При перевищенні обсягу квоти накладається базова ставка ввізного мита, яка залежить від продукції і може становити від 46,7 до 86,9 €100 кг чистої ваги. На живих тварин поширюється «нульове» мито для експорту до ЄС. Варто зазначити, що для реалізації живих тварин до ЄС Україна повинна мати відповідний дозвіл та погоджені ветеринарні сертифікати, які на даний момент відсутні.

Серед показників, що найчастіше використовуються зарубіжними вченими для оцінки конкурентоспроможності, варто виділити індекс відносної експортної конкурентоспроможності (Relative Export Advantage Index, RXA), індекс відносної залежності від імпорту (Relative Import Penetration Index, RMP) та індекс відносних торговельних переваг (Relative Trade Advantage Index, RTA).

Індекс RXA визначають як відношення частки країни у світовому експорті певного товару до частки даної країни в світовому експорті усіх інших товарів. Значення індексу RXA інтерпретується таким чином. Якщо він більший за 1, країна має

порівняльні переваги стосовно експорту товару, який розглядається, якщо ж $RXA < 1$, то це свідчить про конкурентні невігоди.

Індекс відносної залежності від імпорту (Relative Import Penetration Index, RMP) дуже подібний до RXA з тією лише різницею, що тут до уваги беруть імпорт. Якщо значення індексу RMA більше за 1, то залежність від імпорту висока (має місце конкурентна невігода), якщо ж менше за 1 – низька (тобто існує конкурентна перевага).

При розрахунку індексу відносних торговельних переваг (RTA) до уваги одночасно беруть показники експорту та імпорту певного товару. Позитивне значення даного показника вказує на відносні переваги у зовнішній торгівлі, негативне – на відносні невігоди.

Для того щоб оцінити конкурентоспроможність вітчизняних м'яса свиней, яловичини та м'яса птиці доцільно розрахувати індекси відносних торговельних переваг за 2001–2013 рр. (табл. 1).

Таблиця 1 – Індекси відносної конкурентоспроможності основних видів м'яса в Україні

Показники	Роки												
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Свинина												
RXA	0,048	0,025	0,244	0,105	0,081	0,006	0,0000	0,0003	0,0002	0,003	0,195	0,223	0,054
RMA	0,092	0,044	0,122	0,631	0,699	1,013	1,147	3,263	2,634	1,941	1,301	3,184	2,721
RTA	-0,04	-0,02	0,12	-0,53	-0,62	-1,01	-1,15	-3,26	-2,63	-1,94	-1,11	-2,96	-2,67
	Яловичина												
RXA	3,84	2,72	2,73	1,62	1,02	0,20	0,51	0,19	0,20	0,19	0,16	0,14	0,17
RMA	0,11	0,02	0,01	0,05	0,31	0,18	0,07	0,12	0,09	0,04	0,09	0,07	0,07
RTA	3,73	2,70	2,72	1,57	0,71	0,02	0,43	0,06	0,11	0,15	0,07	0,07	0,10
	Птиця												
RXA	0,01	0,07	0,01	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,10	0,23	0,32	0,41	0,71
RMA	3,25	1,46	1,21	4,86	1,60	1,52	0,89	3,37	2,51	2,13	0,56	1,27	0,77
RTA	-3,24	-1,39	-1,20	-4,85	-1,60	-1,52	-0,83	-3,32	-2,40	-1,90	-0,24	-0,86	-0,06

Джерело: розраховано за даними FAO (Food and Agriculture Organization).

Розраховані коефіцієнти відносної конкурентоспроможності дозволяють зробити висновок, що основні види м'яса, які можна виробляти на експорт, мають відносні показники RTA , що свідчить про наявність економічних невігод, зокрема в ціні, якості та обсягах реалізації.

Необхідно зазначити, що внутрішній ринок свинини на відміну від інших ринків м'ясної продукції має високий ступінь залежності від імпорту [1]. Проаналізуємо індекси відносної конкурентоспроможності м'яса свиней в інших країнах світу (табл. 2).

Таблиця 2 – Індекси відносної конкурентоспроможності м'яса свиней у 2013 р.

Показники	Данія	Білорусь	Польща	Росія	Україна	Китай
RXA	10,006	1,150	2,321	0,004	0,054	0,351
RMA	0,889	3,395	5,501	2,777	2,721	0,567
RTA	9,117	-2,245	-3,180	-2,773	-2,667	-0,216

Джерело: розраховано за даними FAO (Food and Agriculture Organization).

Як свідчать результати проведених розрахунків, найвищий рівень конкурентоспроможності у виробників продукції свинарства Данії. Решта країн

чутлива до імпорту даного виду продукції на внутрішній ринок.

Проаналізуємо вплив, так званого «сірого», імпорту м'яса свиней на збалансованість ринку продукції свинарства [2]. За нашими підрахунками у 2006–2008 рр. він займав у структурі сировини, що використовується на виробництві м'ясних та ковбасних виробів, близько 35–40%. Проте, за останні роки імпорт м'яса суттєво скоротився 10–15%. Основними споживачами такої сировини є дрібні м'ясопереробні підприємства. Очевидно, що така конкуренція спричиняє руйнацію вітчизняного м'ясного ринку, в результаті більшість сільськогосподарських підприємств стануть збитковими, а також дрібні товаровиробники можуть припинити діяльність.

У мережах роздрібної та оптової торгівлі, як свідчать проведені дослідження, реалізується імпортна свинина, зокрема й та, що надходить незаконними шляхами.

Очевидно, що ще кілька років імпортне м'ясо не зникне з полиць наших продовольчих магазинів, оскільки розвиток вітчизняного свинарства – процес довготривалий і капіталомісткий [4]. Саме тому на даний момент квотування є оптимальним методом регулювання обсягів імпорту в цій галузі. На наш погляд, доцільно використовувати квотування протягом тривалого часу. Пріоритетом при введенні квот на кожний наступний період повинен бути щорічний аналіз темпів зростання вітчизняного виробництва свинини, а також обсягів споживання. Виходячи з цих даних, необхідно поступово скорочувати величину квот.

Ввезення імпоротної замороженої та охолодженої свинини ефективно регулюється обмежувальними митами, які є імпортостримувальним фактором – у результаті продовольчий ринок перенасичується дешевою свининою. Очевидно, що такі заходи діють ефективно, розвиваючи і зміцнюючи позиції вітчизняного свинарства [5].

Завезення, так званої, дешевої свинини не зменшило її ціну на споживчому ринку України, а тільки задовольнило інтереси окремих переробників і імпортерів. Розрахунково за завезену імпортерами свинину заплачено 69,5 млн грн. Водночас за таку кількість свинини вітчизняний товаровиробник отримав би 127,6 млн грн, тобто втрачено 58,1 млн грн.

Слід назвати додаткові негативні чинники у зв'язку з імпортом живих свиней. Ціни на живих свиней, що надходять в Україну на відгодівлю, а потім на забій, істотно нижчі, ніж пропонують вітчизняні виробники, отже порушується цикл розвитку вітчизняного тваринництва.

Навіть на підприємствах повного циклу останнім часом простежується тенденція щодо переобладнання репродукторів у відгодівельні комплекси. Адже відгодовувати імпортних свиней набагато рентабельніше, ніж виробляти власних. Як наслідок, втрачається величезний сегмент тваринництва, без якого розвиток цієї галузі неможливий.

Запровадження системи адміністративних і фіскальних заходів захисту внутрішнього ринку та вітчизняних товаровиробників на зовнішньому ринку продукції свинарства має здійснюватися з розробкою відповідного регламенту, зокрема Технічного регламенту вимог до виробництва та регулювання якості м'ясної сировини. На нашу думку, в ньому повинні міститися основні нормативно-правові засади щодо експорту-імпорту продуктів забою свиней. Зокрема переміщення м'ясної сировини через державний кордон України допускається тільки в пунктах пропуску на залізничних і автомобільних станціях, в морських і річкових портах, аеропортах або інших спеціально обладнаних місцях, відкритих для міжнародного спілкування, де здійснюється державний прикордонний ветеринарний контроль; перевезення м'ясної сировини при експорті, імпорті та транзиті здійснюється на підставі письмового дозволу органу виконавчої влади, уповноваженого в галузі ветеринарного нагляду, і з дотриманням ветеринарно-санітарних вимог; вся сировина повинна мати ветеринарні сертифікати, оформлені державними ветеринарними службами країн-експортерів; за

наявності узгоджених парафованих форм ветеринарних сертифікатів на конкретні види м'ясної сировини її ввезення дозволяється тільки згідно з вказаними документами. М'ясну сировину з країн, з якими не узгоджено ветеринарні сертифікати, ввозять за ветеринарними сертифікатами, зміст яких гарантує виконання ветеринарних вимог України до конкретного вантажу в повному обсязі; при міжнародних перевезеннях м'ясна сировина супроводжується оригіналами ветеринарних сертифікатів, виданих представником державної ветеринарної служби країни її походження (у випадку імпорту) й офіційним ветеринарним фахівцем; визначення умов використання м'ясної сировини, яка імпортується в Україну (відбирання зразків і проб, оцінка якості, зберігання, перероблення, переадресування, використання в корм тваринам, повернення, утилізація, знищення) належить до компетенції органів держветнагляду; особи, які не дотримали ветеринарні правила при здійсненні міжнародних і внутрішньодержавних перевезень м'ясної сировини, несуть відповідальність згідно з міжнародними договорами і законодавством України.

Необхідність стимулювання експорту, підвищення у його структурі частки продукції із високим рівнем переробки та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішніх ринках зумовлені значимістю експорту як каталізатора економічного розвитку, що сприятиме збільшенню обсягів виробництва, податкових надходжень до бюджету та створенню додаткових робочих місць [2].

Отже, у нинішніх умовах при розробленні заходів щодо створення доступу на ринки країн світу слід базуватися на відповідному експортно-інституціональному середовищі. Серед напрямів підтримки експорту вітчизняної аграрної продукції слід назвати такі: спрощення проведення експортних процедур; розширення асортименту та доступності фінансових послуг; розвиток інфраструктури підтримки; інформаційна підтримка експортерів; проведення дослідження та програм підтримки. Розвиток інфраструктури необхідно забезпечити через створення й активізацію діяльності торгових представництв, фінансово-економічну у вигляді поєднання кредитування та страхового покриття, що дасть змогу реалізувати вищеперелічені напрями. Вважаємо, що діяльність системи кредитно-страхового інституту та торгових представництв повинна здійснюватися комплексно, як єдиний ланцюг через визначення потенційного ринку та фінансово-страхового сприяння експорту.

Забезпечення комфортності для учасників зовнішньоекономічної діяльності повинно стати одним з основних пріоритетів через сприяння держави у фінансуванні виставково-ярмаркової діяльності, розробки національної експортної стратегії з метою модернізації інститутів та механізмів підтримки експорту, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної агропродовольчої продукції [4].

Зазначимо, що існуюча система підтримки експорту у вітчизняній практиці характеризується: відсутністю комплексної системи; слабкою координацією діяльності всіх структур з підтримки експорту; нерозробленістю оптимальної схеми фінансування експортних операцій, яка може бути реалізована комерційними банками; у фінансово-кредитній підтримці експорту немає комплексного підходу до формування пропозицій послуг щодо його підтримки. Саме тому на агропродовольчому ринку недостатньо проектів, а також заінтересованих інститутів сприяння експортерам, необхідним є розвиток довгострокового фінансування експорту та програм страхування ризиків.

Слід невідкладно реформувати систему гарантування політичних і довгострокових комерційних ризиків при експорті шляхом збільшення кількості таких проектів та розширення географічного охоплення ринків збуту, нарощення пропозиції середньо- та довгострокового експортного кредитування, забезпечення дієвості механізму відшкодування частини процентних ставок по кредитах для забезпечення виробництва аграрної продукції. Окрім того, важливо забезпечити доступність необхідних інструментів для експортерів через спрощення процедури підготовки,

узгодження та затвердження документації по експортних проектах і сформувати єдину базу даних, ресурсів, інститутів та механізмів у сфері державної підтримки експорту.

Очевидно, що основою державної стратегії у межах існуючої моделі економічного розвитку повинно стати збалансоване поєднання прямого державного стимулювання та підтримки приватної ініціативи. Серед методів державного стимулювання можна виділити такі механізми: прямої державної підтримки експорту з метою підвищення виробничого потенціалу у тих галузях, які мають відповідні можливості для виходу на експортні ринки; внутрішнього розвитку та модернізації агробізнесу, зміну стратегії розвитку з метою посилення їх ринкових позицій та виробництва конкурентоспроможної продукції. У світовій практиці виділяють пряму та непряму підтримку експорту. Пряму підтримку доцільно застосовувати щодо компаній, які мають намір вийти на зовнішній ринок, або для суб'єктів, які вже здійснюють експортну діяльність. Найчастіше пряма підтримка надається через фінансові інструменти (кредитування експорту, страхування, субсидування, податкові пільги та ін.), а також нефінансові (сприяння участі національних фірм у виставках та ярмарках, інформаційне забезпечення та ін.). Непряма підтримка (заходи щодо стимулювання розвитку експортного виробництва) використовується державою щодо виробників, які перебувають як на експортній, так і доекспортній стадії розвитку. Ця підтримка може також включати різні фінансові (субсидії, гарантування часткових вкладень, надання грантів виробникам, стимулювання прямих іноземних інвестицій, субсидування науково-дослідницьких робіт і т.д.) та нефінансові важелі.

До заходів прямої фінансової підтримки експортної діяльності належать: довгота середньострокове кредитування експорту; гарантування експортних операцій; страхування експортних кредитів від комерційних і політичних ризиків; відшкодування частини процентних ставок по експортних кредитах. Реалізація фінансових заходів з боку держави за змістом зводиться до того, що державні структури беруть на себе відповідальність за фінансову діяльність національних експортних компаній, сприяють спрощенню доступу до фінансових ресурсів, покращують умови фінансування. Враховуючи ту обставину, що у міжнародній практиці заборонено пряме фінансування державне стимулювання, наприклад шляхом фінансування експортних контрактів з боку держав, особливо жорстко ця вимога викладена у правилах ОЕСР, що вимагає пошуку складніших способів надання фінансової підтримки. Зокрема, у формі сприяння формуванню пакета фінансового забезпечення угода в аспекті залучення кредитних коштів на більш вигідній основі, гарантування або страхування зовнішньоторговельних угод.

Вважаємо, що діяльність в області фінансової підтримки повинні здійснювати спеціалізовані інститути – експортні кредитні агентства (ЕКА) та експортно-імпортерський банк (Укрексімбанк). Як відомо, в Україні планується створення ЕКА для страхування та здешевлення кредитування експорту у 2017 р. При цьому передбачено створення державного страхового агентства, яке займатиметься страхуванням і небанківським гарантуванням, можливо й хеджування ризиків. Передбачається, що співзасновником ЕКА може бути міжнародний інститут, що сприятиме створенню прозорої структури із високим рівнем корпоративного управління. Зазначимо, що наприкінці 2015 р. Верховна Рада України у першому читанні прийняла законопроект № 2142а Про створення Державної структури з підтримки експорту (експортно-кредитного агентства) для страхування й здешевлення кредитів.

Вважаємо, що ЕКА можуть бути структурними підрозділами виконавчих органів влади, державними або приватними компаніями, однак незалежно від того, вони виконують подібні функції. До їхніх завдань слід віднести, насамперед, надання гарантій або страховок: по-перше, по кредитах фінансових установ покупцям у країнах-імпортерах і, по-друге, від неплатежів по контрактах із розстрочкою платежу (так

званих комерційних кредитах, виданих експортером покупцеві). Окрім того, ЕКА також можуть надавати кредити імпортерам для фінансування купівлі продукції («зв'язані» експортні кредити) та здійснити фінансування експортерів.

Важливим механізмом підтримки експортерів є страхування, яке може здійснюватися на внутрішньому та зовнішньому рівнях. Через внутрішнє страхування держава забезпечує підтримку експортерів, за рахунок бюджетних коштів покриваючи частково ризики при значних капіталовкладеннях у виробництво експортної продукції. Як відомо, державний експортно-імпортний банк України створено ще у 1992 р., однак йому не вдалося налагодити ефективну систему державних гарантій по комерційних кредитах, що залучаються для поповнення оборотних коштів експортоорієнтованих структур. Разом із тим, з метою фінансової підтримки вітчизняних товаровиробників при здійсненні експортних операцій, доцільно створити Експортне страхове агентство суб'єктів агробізнесу. Функціями страхового агентства має бути передбачено страхування: експортних кредитів; держгарантій; кредитування постачальників; ризиків по акредитивах; кредити покупців; міжнародного лізингу; від політичних ризиків (війни, зміна влади у державі та ін.) і комерційних ризиків (різниця курсів валют, банкрутство і т.д.).

Встановлено, що сучасну систему підтримки експорту в країнах світу можна поділити на три групи: перша група стосується країн, де вся діяльність з підтримки експорту ведеться через страхові агентства (країни ЄС); у другій групі основна підтримка експорту здійснюється через експортно-імпортні банки (США, Бразилія); третя група – це змішані системи (Китай, Японія). Для України доцільною є змішана система, яка не лише забезпечить вирівнювання умов доступу до кредитних ресурсів, але й передбачає часткове фінансування за рахунок коштів держави для реалізації стратегії розвитку аграрного сектору.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Важливим інструментом сприяння розвитку експорту можуть бути торгові представництва України за кордоном. Водночас необхідно удосконалювати організаційні механізми реалізації їх основних функцій. Зокрема, варто сформувати ланцюг, який би поєднував процедури від визначення експортного ринку й покупця, а також одержання експортного кредиту та його страхування.

На нашу думку, державна підтримка повинна включати допомогу в залученні кредитування та субсидування процентних ставок для зниження загальної вартості фінансування операційної та інвестиційної видів діяльності. Також з боку держави необхідно забезпечити сприяння у виконанні експортерами вимог країн-імпортерів по сертифікації та реєстрації продукції, що є достатньо ресурсомісткою діяльністю, яка вимагає від експортерів значних інвестицій та належних знань міжнародної торгівлі. Вважаємо, що держава має надати необхідні інвестиції у створення сучасної експортної інфраструктури для агробізнесу, включаючи бази даних партнерів і покупців, а також допомагати в організації та проведенні за їх участю у спеціалізованих виставках та інших торгових заходах, щодо просування аграрної продукції на зовнішні ринки. Вважаємо, що вище перелічені заходи підтримки забезпечать стимулювання експортного потенціалу за основними напрямками діяльності, починаючи від оптимізації виробничих витрат і зниження інвестиційних витрат до виведення продукції на кінцеві ринки збуту.

Список літератури

1. Вільович В. Що заважає розвиватися? [Текст] / В. Вільович // Аграрний тиждень. – 2011. – № 13. – С. 8–9.
2. Гетья А. А. Сучасні вимоги до ринку свинини та інтеграція України у світовий ринок [Текст] / А. А. Гетья // Ефективне тваринництво. – 2011. – № 2. – С. 25–28.

3. Дикун А. Високопродукове свинарство: погляд на Данію [Текст] / А. Дикун // Пропозиція. – 2009. – № 5. – С. 126–127.
4. Єгоров Б. В. Перспективи розвитку ринку м'яса України [Текст] / Б.В. Єгоров // Зернові продукти і комбікорми. – 2011. – № 1. – С. 28–29.
5. Кобернюк С. О. Стан ринку продукції свинарства в умовах економічної кризи [Текст] / С.О. Кобернюк // АгроСвіт. – 2009. – № 5. – С. 36–39.
6. Литвиненко Л. Україна-Данія: спільні кроки у галузі свинарства [Текст] / Л. Литвиненко // Продукты питания. – 2006. – № 9/10. – С. 52–53.
7. Оляднічук Н. В. Основні напрями підвищення рівня інтенсифікації свинарства [Текст] / Н.В. Оляднічук // Економіка АПК. – 2008. – № 6. – С. 90–93.
8. Шаповалов В. Українське свинарство: шлях до Європи [Текст] / В. Шаповалов // Аграрний тиждень. – 2009. – № 25. – С. 9–12.

References

1. Vil'ovych, V. (2011). Scho zavazhaie rozvyvatysia? [What prevents develop?]. *Ahrarnyj tyzhden' – Agricultural week*, 13, 8-9 [in Ukrainian].
2. Hetia, A.A. (2011). Suchasni vymohy do rynku svynyny ta intehtratsiia Ukrainy u svitovyj rynek [Modern pork market requirements and integration of Ukraine into the global market]. *Efektivne tvarynnytstvo – Effective animal*, 2, 25-28 [in Ukrainian].
3. Dykun, A. (2009). Vysokoprodukove svynarstvo: pohliad na Daniiu [Productive pig, look at Denmark]. *Propozytsiia – Proposition*, 5, 126-127 [in Ukrainian].
4. Yehorov, B.V. (2011). Perspektyvy rozvytku rynku m'iasa Ukrainy [Prospects for the meat market of Ukraine]. *Zernovi produkty i kombikormy – Cereal products and feed*, 1, 28-29 [in Ukrainian].
5. Koberniuk, S.O. (2009). Stan rynku produktsii svynarstva v umovakh ekonomichnoi kryzy [Market conditions in pig production in the economic crisis]. *AhroSvit – Agrosvit*, 5, 36-39 [in Ukrainian].
6. Lytvynenko, L. (2006). Ukraina-Daniia: spil'ni kroky u haluzi svynarstva [Ukraine-Denmark: joint steps in the field of pig breeding]. *Produkty pytanyia – foodstuffs*, 9/10, 52-53 [in Ukrainian].
7. Oliadnichuk, N.V. (2008). Osnovni napriamy pidvyschennia rivnia intensyfikatsii svynarstva [Main directions of improvement of the intensification of pig]. *Ekonomika APK – Economy AIC*, 6, 90-93 [in Ukrainian].
8. Shapovalov, V. (2009). Ukrains'ke svynarstvo: shliakh do Yevropy [Ukrainian pig: the path to Europe]. *Ahrarnyj tyzhden' – Agricultural week*, 25, 9-12 [in Ukrainian].

Marat Ibatullin, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

The Problems of Competitiveness of Domestic Pig Production on the Foreign Market

The article discloses the ways of increasing competitiveness on the international market of pig production. It has been proved that due to a significant depreciation of the national currency against the currencies of the world, the purchase prices for pig production in Ukraine are much lower compared to other countries.

The influence of the "grey" import of pork on the balance of the pig production market was analyzed. It was proved that the best method of regulation of import in the pig production has to be quotation for a long time. We believe that the introduction of administrative and fiscal measures to protect the domestic market and domestic producers on the international market of pig production should be made with the development of technological regulation requirements for production and regulation of quality of raw meat. An important mechanism to support exporters is the insurance which can be carried out on foreign and domestic markets. Moreover, it is worthwhile creating an Export insurance agency of agribusiness.

Therefore, the actions taken to support the export of pig products will stimulate export potential in key areas of activity starting from optimization of production costs and reduction of investment costs for the withdrawal of products to the final markets.

pig production, price, foreign markets, competition, import

Одержано (Received) 20.10.2016

Прорецензовано (Reviewed) 24.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016